

TOOMAS LIIV - 65

(30. XII 1946 – 20. XII 2009)

(luuletaja, kirjandusteadlane, õppejõud)



*Näen mõnikord unes tuhandeid tillukesti
kuld münte veeremas kõlinal mööda suurt
kiviväljakut, ja näen ennast samas unenäos
kilkamas ja hullates neid münte*

*püüdmä ja taskutesse toppimas, otsekui
oleksin veel lapsepõlvest, ja kullane
münditaoline päikeseratas on sätendamas
sooja unenäovalgust selle lõputu mündi-*

*veeremise ja kilkamise ja hullamise kohal,
ja need on minu elu ilusaimad unenäod,
olen neist ärgates värskes nagu väikene laps
päeva õnnest väreleval pal-*

ge ees.

/ Luulekogust „Fragment“ „Minu unenäod“ /

Toomas Liiv sündis 30. detsembril 1946. aastal Tallinnas, ta lõpetas 1965. aastal Tallinna Reaalkooli ning 1970. aastal Tartu Ülikooli ajaloo-keeleteaduskonna eesti filoloogina.

Kirjandusteadlasena uuris Liiv peamiselt eesti novelli 20. sajandil. Ta töötas ka Tallinna Ülikooli eesti kirjanduse õppetooli juhatajana ja kirjandusprofessorina ning oli mitmete tuntud eesti luuletajate

ja kirjandustegelaste õpetaja. Teda peeti veel ka üheks taasiseseisvunud Eesti viljakamaks kirjanduskriitikuks. Aastatel 1996 – 2000 oli Toomas Liiv Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse direktor.

Luuletaja ja kirjandusteadlane Toomas Liiv oli Viivi Luige ja Juhan Viidingu kõrval Eestis 1970. aastate üks silmapaistvamaid noori luuletajaid.

Ta debüteeris 1965. aastal ilmunud proosapalaga "Jõe ääres". 1971. aastal ilmus Loomingu Raamatukogus "**Närvitrüki**" nime all nelja mehe – Johnny B. Isotamme, Toomas Liivi, Joel Sanga, Jüri Üdi – luulekogu. Toomas Liiv esines kogus tsükliga "Kase põlemine". Samal aastal järgnes sellele luulekogumik "**Kurbus vikerkaarest**". Veel on ilmunud kogud "**Fragment**" (1981), "**Achtung**" (2000) ning koondkogu "**Luuletused 1968-2002**". Tema artiklid ja esseed on kogutud raamatusse „**Proosast**“ (1997).

Toomas Liiv on kirjutanud ka kuuldemängud „Pesukaru ja kummaline poiss“ (1970) ning „Härrasmehed“ (1980).

Liivi luulet on tõlgitud vene, poola, tšehhi, ukraina, ungari, soome ja prantsuse keelde.

Kirjanike liidu liige oli ta alates 1981. aastast, 2003. aastal pälvis Kultuurkapitali kirjanduspreemia.

*ma olen veel üsna noor mees
mitte eriti tark ja pruunide
silmadega ja kui ma lipsu ette
panen siis on mul lips ees
aga kui ma kingad ja sokid
jalast ära võtan siis pole
ma mitte paljajalu ometi
ja alati pean ma leidma kõrvad mis
mind kuulavad silmad mis mind
vaatavad ja suu mis kinni on
kui mina räägin ja ma tean
väga hästi et kõige tähtsam
on mäletada mäletada ja veel
kord mäletada nii et sellest
mäletamisest kasvaksid valged
lilled haudade peale*

/Luulekogust „Närvitrükk“ 1971/